

С. Грінченко
ЗАКОНОМІРНОСТІ КОНТАМІНАЦІЇ СУХИХ КОРМІВ ДЛЯ КОТІВ
МІКРОСКОПІЧНИМИ ГРИБАМИ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна
e-mail: strutsan@gmail.com

Grinchenko S. THE PATTERNS OF DRY CAT FOOD CONTAMINATION BY MICROSCOPIC FUNGI. As a result of the study of 23 samples of dry fodder, 41 pure cultures of microscopic contaminating fungi were isolated. Molecular-genetic analysis was used for their identification. In total 23 species were identified, of which 8 are representatives of the genus *Aspergillus*, 5 – *Penicillium*, 3 – *Fusarium*, 2 – *Mucor*, 1 each – *Alternaria*, *Litchtheimia*, *Talaromyces*, *Trichothecium* and *Stemphylium*. Most often, there were species *Aspergillus flavus*, *Fusarium sporotrichoides*, *A. parasiticus*, *A. terreus*, *A. niger*, *F. verticillioides* and *Trichothecium roseum*. Many of the registered species are mycotoxin producers.

Для харчування домашніх котів в усьому світі широко використовуються сухі корми. Ринок кормів для домашніх тварин у 2021 р. сягнув 99 мільярдів доларів США. При цьому приблизно третину ринку формували котячі корми, а на сухі припадало більше ніж половина з них.

В Україні представлено багато торговельних марок сухих кормів, які різняться за складом, поживною цінністю, технологіями виготовлення і ціною. За даними літератури, навіть дуже якісні корми при порушенні умов транспортування і зберігання можуть контамінуватися пліснявими грибами. Серед пліснявих грибів є чимало продуцентів мікотоксинів, тому вживання заселених цими грибами кормів може загрожувати здоров'ю, а іноді навіть життю домашніх улюбленців. Найбільші ризики трапляються коли була порушена герметична заводська упаковка, а потім корм зберігався в умовах підвищеної вологості повітря. Ситуації, коли великий мішок з сухим кормом був розпакований, а потім протягом кількох місяців реалізовувався в умовах неконтрольованої вологості та антисанітарії, нажаль, можна спостерігати доволі часто.

Для проведення досліджень нами були відібрані 23 зразки сухих кормів різних торговельних марок. З цих зразків було виділено 41 чисту культуру мікроскопічних грибів. Для того, аби впевнено ідентифікувати культури до видового рівня, ми не обмежилися морфолого-культуральними дослідженнями і мікроскопією, а застосували методи молекулярно-генетичного аналізу, а саме аналіз послідовностей нуклеотидів в генах, що кодують малу та велику субодиниці рибосомальної ДНК (ITS та LSU).

В результаті проведених досліджень було визначено 23 види мікроскопічних грибів з яких 8 є представниками роду *Aspergillus*, 5 – *Penicillium*, 3 – *Fusarium*, 2 – *Mucor*, по 1 – *Alternaria*, *Litchtheimia*, *Talaromyces*, *Trichothecium* та *Stemphylium*.

Найбільш поширеним контамінантом кормів був гриб *Aspergillus fumigatus*, який виділився із 6 зразків кормів. З 4 зразків кормів виділилися гриби *Aspergillus flavus* та *Fusarium sporotrichoides*, з 3 – *Aspergillus parasiticus*, *Aspergillus terreus*, з 2 – *Aspergillus niger*, *Fusarium verticillioides* та *Trichothecium roseum*. Лише з одного зразка корму виділялися види *Alternaria alternata*, *Aspergillus nidulans*, *Aspergillus ochraceus*, *Aspergillus versicolor*, *Fusarium proliferatum*, *Mucor circinelloides*, *Mucor racemosus*, *Litchtheimia corymbifera*, *Penicillium citrinum*, *Penicillium chrisogenum*, *Penicillium javanicum*, *Penicillium rubens*, *Penicillium sect. Divaricata*, *Stemphylium vesicarium* та *Talaromyces purpureogenus*.

Серед зареєстрованих видів чимало є продуцентами мікотоксинів, таким чином підтверджено потенційну небезпеку вживання контамінованих кормів домашніми котями.

Роботу виконано під керівництвом О.Ю. Акулова та О.І. Зіненка, канд. біол. наук,
доцентів кафедри мікології та фітоімуннології ХНУ імені В.Н. Каразіна